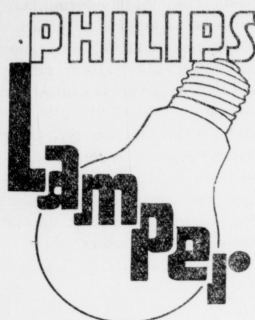

AKTIESELSKABET
FØROYA BANKI
Hovedkontor: THORSHAVN Stiftet 1906. Afdeling: TRANGISVAAG
AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3.

Hovedkontoret i Thorshavn tillige aabent 6—7 for Ind- og Udbetalinger.

EN GROS — EN DETAIL

FRITHIOF WELLEJUS
THORSHAVN TELF. 154

óður inn á hann og lovar bál og brand. Men slagid er tapt. Hann hevur møtt slitt Waterloo. Gævastu menn hansara eru fallnir honum frá.

Napoleon hin stóri droymdi á St. Helene um at vinna ríkið slitt aftur. Sum slatur frættist at bóndin hevur somu dreymirnar. Saman við traðar-, fiski- og arbeiðsmanna-«vininum» Niclas Niclasen í Seyrvági skal hann nú reika um landið fyrri at samla nýtt lið.

Undarliga lagna!

Hóast vit longu fjór greiddu frá uppskotinum til broytingina í okkara jarðarvídurskiftum, vilja vit í komandi nummar av hesum blaði geva høvuðsinnihald um hesum týðningarmikla uppskoti.

Samrøða við skrivara Fiskimannafelagsins.

Vit hitta harra R. Rasmussen, felagsskrivara Føroya Fiskimannafelags og spyrja tíðindi.

Hvussu hevur gingist við ráðini um kontraktina í ár?

— Á, já! Vit kunnu siga sum maðurin: illa gekk tað, men væl varð tað. Kontraktin er samtykt fyrri 3 ár.

Eru fiskimennir so væl tilfríðs?

Ja, tað er nú ótvíðliga at siga nakað um enn, tí enn er úrslitið ikki komið ollum fiskimönnum til kunnskap. Tað verður væl sum vant. Summir eru væl noygdir við úrslitið og aðrir minni væl.

Var tað stríggid at koma til úrslit í ár?

Ja, tað var ógviliga drúgfort. 12. oktober byrjaðu ráðgerðirnar; men har fekt úrslit ultið tað, at reiðarafelagið setti fram 3 punktir, sum teir vildu hava fiskimenninar at taka støðu til. Punkt I var sum kontraktin fyrri 1934 við nokrum broytingum viðvíkjandi lastamanni, kokki og motorpassara, hvørs løn skuldi verða lækkað. Fritíðin millum vár- og summartúrarnar sett niður frá 14 til 10 dagar og punkt 5 í semjunnaruppskoti frá fjór skuldi ganga út av kontraktini. Punkt II var kontraktin frá 1934 óbroytt. Punkt III var kontrakt á nýggjum grundarlagi, hvareftir manningin skuldi taka lut í útreiðslunum. Hesi punktir vóru so send til sóknirnar at stemma um.

7. november vóru svorini afturkomin, og vísu tey, at øll punktini vóru mótmæld og niðurfeld. 23. november byrjaði so nýggj ráðgerð við reiðarafelagið, men hendan dag kom einki úrslit. Fiskimannafelagið setti so fram skrivligt uppskot til nýggja kontrakt, hvareftir fiskimenn skuldu verða leysir við at fara vøru og fisk reiðarans til og frá borði lönaleyst, ásamt aðrar smábroytingar, meðan høvuðsbroytingin var tann, at fiskimenn skuldu fáa trygd fyrri tann pening, teir eiga hjá reiðara, eins og reiðarar hava trygd fyrri síni tilgøðarhavandi hjá fiskimönnum, tá teir býta frá, «kontant ella bankgaranti» eftir kontraktini. Reiðarafelagið svaraði skrivliga, at hetta gingu teir ikki undir og góvu ístaðin eitt skrivligt uppskot, so at siga einljóðandi við punkt I, sum fiskimenn høvdu kastað aftur við avstemmu í sóknunum.

Nú bóðu fiskimenn um munnlaga ráðgerð, og tað varð játtað. Kl. 4 s. p. hin 24. nov. byrjaði henda ráðgerð millum 3 menn frá hvorum parti, meðan hinir, sum ikki luttóku í ráðgerðini, hildu seg í nánd til moguligar samráðingar við sínar felagsmenn.

Hvorjór vóru so ráðgerðarmenn?

Fyri fiskimannafelagið vóru teir R. Siirskjöld, felagsformaður, J. P. Bjørgvin, sýslumaður, fyrri Streymoy, A. F. Johannesen, sýslumaður fyrri Eysturoy, ásamt felagsskrivaran, sum bókaði ráðgerðina. Fyri reiðarafelagið vóru teir, J. F. Kjølbro, Klakksvik, D. Niclasen, Sörvágar og N. P. Mortensen, Tvøroyri.

Vardi henda ráðgerð leingi: Ja, kl. 2 um náttina var einki úrslit komið og allar útsiktir

vóru til at, ráðgerðin skuldu brotna. Fiskimenn hildu fast við kontant betaling ella trygd fyrri peningin, teir eiga til bestar hjá reiðara, tá ið ikki verður frábýtt, men hesum settu reiðarar seg imóti, og tá nú leikir gjordust harðir, varð endað við ósemlu. Orðforari reiðaranna stillaði í útsikt, at skipini komu at liggja til mai mánað 1935. Fiskimenn sögdu seg heldur ikki at vera vápnaleysar, og so varð slitið; tó var ætlan enn at fáa hin nýggja «Forligsmand í Arbeiðstríðigheder paa Færoerne» upp í leikin einaferð. Partarnir skiltust í tí skili; men ¼ tíma seinni bóðu reiðarar um nýggja ráðgerð um eitt uppskot, teir settu fram, og tað var, at hvor reiðari skuldi rinda fiskimönnum sínum 50 kr. um mánaðin kontant til mannin, um hann átti tær tilbesta, soleiðis at hann kundi orðra tær til annan persón ella taka við teimum, hvørja ferð hann kom heim; meðan endalig avrokning skuldi verða 15. oktober og 15. desember. Í aðrar mátar skuldi alt standa við makt í kontraktini av 1933 undantakandi nokrum broytingum, hvor av hesar eru tær týðningarmestu:

- 1) Manningin er frí frá øllum arbeiði uppá kol og salt,
- 2) Manningin fer friðan ferðascið til og frá skipi (tvær ferðir),
- 3) Motorpassaralønin verður niðursett frá 100 til 90 kr. og frá 150 til 120 kr.

Frábýttisrættur og 35 pct. standa framvegis við makt. Hesum tóku fiskimenn við og so varð kontrakt gjord fyrri 3 ár.

William Heinesen:
„Blæsende Gry.“

Hin ungi Havnarmaðurin, William Heinesen, ið er kendur sum ein hin besti lyriski yrkjari á donskum máli, hevur nú skrivað eina roman, „Blæsende Gry“.

Henda bók, ið er knappar 500 tættar síður og útgivin av Levin & Munksgaards Forlag, København, er skrivað út av føroyskum bygðalívi nú á dagum, um hvussu gamalt og nýtt, bæði verðsligt og andligt, stríðast um ræðið, — um hvussu «Bekendmeisnigheitin», máar burtur av kirkjulíðinum; og tað er ófatiligt, at ein maður, sum ikki sjálvar hoyrir til og er sálaður av trúgv teirra, kann greiða so væl frá hugsunarhátti og trúarlívi teirra.

Tað kann kanska týkjast eitt sindur logið, at skaldið leitur fólk óttast fyrri, at skipið «Gregoria» er burturgingið, tí tað ikki kemur heim undan Íslandi í somu viku, sum væntandi var; men so væl sigur hann frá teirri, ið heima sita ivandi, stúrandi og vónandi, at hin lesandi gloymur, at hetta er ein roman, og beinan vegin livur teirra millum.

Í staðum týkst bókin væl so úttygd; men sum heild halda vit hana vera eitt meistaraverk, og

A/S
BALSLEV & GOOS
THORSHAVN
Altid stort Lager af:
Trælast i alle gangbare Dimensioner samt alle Slags Bygningsmaterialer.
Særlig fremhæves:
Fint savet Fyrretømmer, Baadetræ, saavel Fyr som Eg, Rund Fyr til Master, Bomme o. l., Krydstiner i alle Tykkelser og Kvaliteter.
Telefoner: Nr. 20 & 237.
Trælastforretningen: Nr. 194.

tó at hon kostar 6,25 kr., ið jú eru nógvir pengar í hesi ringu tíð, so er bókin ivaleyst teir pengarnar verd.

Stundum verður hildið fram, at tað er skeið, at Føroyingar ikki skriva á teirra egna máli; men tað er ivaleyst beint av W. Heinesen at skriva á donsk-

um. Hann hevur fyrr við sínum yrkingum og nú við roman síni víst, at hann sum skald stendur á hædd við hini bestu donsku skaldini. Hann er Føroyum til miklan heiður, og tað týkst, sum okkara líla land gerst stórri og reystrari undir penni hansara.

Javnaðarmanna inntøkumál á tingi.

Løgtingsins yvirtaking av bankviðurskiftunum og brunatryggingini í Føroyum, løgtingsins einkarsøla við olju, salti, og yvirtaking av kolmálinum.

(Framhald.)

I 1906 blev der med Initiativ fra Færoernes Lagting stiftet en Bank paa Færoerne. Men desværre var Lagtingsmændenes Opfattelse den Gang den, at det Offentlige ikke skulde gaa længere end at hjælpe de respektive private Kræfter med Anbefaling til gode Mænd, Selskaber, Staten og andre. Skont det skulde synes at være det naturlige, at Færoernes Lagting var Ejer af «Føroya Bank», og at Færoerne paa den Maade fik de Penge tilbage, som de ved deres Indbyggere havde betalt til Banken, kom Færoernes Lagting ikke til at eje en Øre i Banken. Denne vore daværende Lagtingsmænds Kortsynethed har forvoldt Landet — Færoerne — store Tab. Var Færoernes Lagting Ejer af «Føroya Bank», vilde Færoerne være Millioner rigere i Dag. I 30 Aar har «Føroya Bank» arbejdet paa Færoerne. Enkelte Aar har den tjent over 200.000 Kr. Men bekendt, har den ikke et eneste Aar givet Underskud. Havde «Føroya lands», Lagtinget, haft de store Overskud opsamlet med Renters Rente, vilde det være en let Sag i Dag at gøre noget for Fornylelsen af vor Fiskerflaade. Men hele dette Overskud, alle disse Penge, som er betalte af de færøske Redere, Handelsmænd, Husmænd, Fiskere og Arbejdere, betalt og ofte pint ud af det

færøske Folks Lommer, alt eller saa godt som det hele er gaaet ud af Færoerne. Dette maa volde enhver god Færing Sorg og Harm. Dette burde ikke være vanskeligt at forstaa, at saadan kan og bør det ikke gaa længere. Det kan ikke volde Vanskeligheder at forstaa, at man nu maa og bør lægge alle Kræfter i Arbejdet for at værne det mojsommelige Arbejdes Frugt og forbinde, at den forsvinder ud af Landet. Det er tungt at tænke sig for det færøske Erhvervsliv, det færøske Folk, at hele den dyre Rente og Afgift, som man her i Landet maa betale for at kunne arbejde og opbygge Landet, skal gaa ud af Færoerne. Det vilde virke noget helt anderledes stimulerende og befrugtende, om de, som var nødt til at rejse Laan, vidste, at Renten og anden Udgift for at faa Pengene til at arbejde med, paa den Maade forblev i Landet og under en eller anden Form arbejdede videre til Fremme af Landets Gavn og Trivsel.

Staten er nu Ejer af Landmandsbanken, som Ejer de fleste Aktier i «Føroya Bank», og er derved ogsaa Ejer af sidstnævnte.

Det er Statens Opgave — Pligt — at hjælpe Færingerne med Hjælp til Selvhjælp. Og det maa være haardt let og rimeligt for Staten nu at sige:

Minnist til „Reyða kross“ dagin í dag!!!